

27290

FAMILIA

FŌIA ENCICLPEDICA SI BELETRISTICA

CU LUSTRATIUNI.

Totu-odata organulu jublitiuniloru „Societății pentru fondu de teatru natiunalu.“

BCU Cluj / Central University Library

~~Elib. Soc. „Petra Eaior“~~

~~Nr. cat. 1316~~

~~Nr. grup. 8/126~~

PRORIETARIU, REDACTORU SI EDITORU :

IOSIFU VULCANU.

Eibl. Univ. Cluj.

Nr. 254.1940.

Sibi

II. 504.

ANULU XIV. — 1878.

BUDA-PESTA, 1878.

Cu tip. nulu lui Alesandru Kocsi in Budapesta, 1878. Calea tieriei nr. 10.

279290

CUPRINSULU.

I.

Portrete si biografii.

	Pagin'a.
1. Victor Emanuel, fostul rege al Italiei	16
2. Humbert, noul rege al Italiei	17
3. Catarina Mocioni	41
— Înce unele caracteristice din vieti'a Catarinei Mocioni	51
4. Kotzebue	55
5. Radetzky	55
6. Zimmermann	55
7. Skobelev	55
8. Margaret'a, regin'a Italiei	77
8. Noulu Papa, Leon XIII	89
10. Franchi	113
11. Simeoni	113
12. Bilio	113
13. Bonaparte	113
14. Archiducele Franciscu Carol	125
15. Generalulu Ignatieff	149
16. Ioanu Patitia	160
17. Lord Napier	176
18. Generalulu Wolseley	185
19. Simeon cav. de Balinth	193
20. I. Al. Lapdatu <i>Lapedatu</i>	209
21. B. I. Krantz	221
22. Vera Sasuliciu	232
23. Max Hödel	233
24. Vasile Alesandri	269
25. Dr. Nobiling	276
26. Ali Suavi	277
27. Conte Sivalov	292
28. Voltaire	304
29. E. Duval	313
30. G. Berger	313
31. Jean Jacques Rousseau	328
32. Br. Iosif Philipoviciu	340
33. Archiducele Ioan Salvator	412
34. Principele Vilelmu de Würtemberg	424
35. Br. Stefan Joanoviciu	436
36. Conte Ladislau Szapary	448
37. Ioanu Makart	473
38. Hadsî Loja	508
39. Cairoli	533
40. Ales. Donducoff-Corsacoff	557
41. Br. Leopold Hoffmann	569
42. Sir Haynes	601
43. Stevart	601
44. Browne	601
45. Roberts	601
46. Biddulph	601

Pagin'a.

47. Vilelu III, regele Hollandiei	625
48. Princes'sa Erna Waldeck-Pyrmont	625
49. Monca	632
50. Passavti	632

II.

Illustratiuni.

1. Lupt'a dcavaeria la Pargos	5
2. Adunare-mortlor dupa capitularea Plevnei	29
3. Biserica tui Petru în Roma	65
4. Fatim'a, azoia curda	101
5. Fonografu	137
6. Bai'a de mlun Buda	245
7. Ada Kalei (Osiova-noua)	257
8. Alegere dedeptatu în Greci'a	353
9. Portul Larac în insul'a Cipru	361
10. Unu beg bonicu cu fica sa	376
11. Scrajevo	388
12. Mostar	388
13. Resculatii gre la pânda	400
14. Lupt'a la o stantore în Hertiegovina	460
15. Cetatea si oraul Doboi	485
16. Luarea unui stu turcescu la Doboi	521
17. Hadsî Loja proca la arme pe bosniaci	545
18. Atentatu în cara regelui Umberto	585
19. Tabera englesan Afganistan	609

III.

Literatura, estetica.

George Baritiu : Discursu la deschiderea gen. a Asociatiunii ransilvane în Simleu (schite)	385
V. B. : „O voce sersa în or'a suprema”, recenziune	178
A. Odobescu : Opere teatrale ale dlui V. A. Urechia	513
Lazaru P. Petrinu : Despre frumosu	197
George Popescu : Culu elementaru de istori'a literaturii române	182
Ion cav. de Puscariu : Consideratiuni ortografice	266
Dr. Grigoriu Silasi : Complimentulu în dantiulu nationalu „Român'a”, studiu esteticu	73
„ duplecâmu au ba consumatôrele românesci ?	345
Iosifu Vulcanu : Ce crenu dela societatea academică	433
„ Literatur'a româna în 1878	629
Fara nume : Pictorulu Selagianu din Craiova	349

IV.

Poesii.

a) Autori români.

	Pagin'a.
<i>E. d'Albon</i> : Nia	21 22
<i>V. Alesandri</i> : Sergentulu	33
" Capitanulu Romano	87
" Cântecul gînteii latine	241
<i>Nicolae Babocean</i> : Azrael	419
<i>I. S. Badescu</i> : Armatei române	504
" Dómnii Românilor	629
<i>Barbu</i> : Adio la Poiana-lunga	249
<i>G. Baronzi</i> : Împrovisare	62
<i>I. dela Buceci</i> : Blastemul lui Alesandru	121
<i>V. R. Buticescu</i> : Lacrimióre	27
" Odata si acuma	260
" Pe livéda	316
<i>A. B.</i> : Din H. Heine	110
" Epigrame	381 591
<i>Catilina</i> : Hor'a mortilor	364
<i>Dómn'a României</i> : Paz'a Dunarei	613
<i>Petru Dulfu</i> : La o juna parechia	45
<i>Gr. H. Grandea</i> : Stéu'a României	393
<i>Petru V. Grigoriu</i> : Doru de patria	15
" Sonetu (dupa A. P. M.)	75
" Oscar	135
" Scene comice din lumea pa- " risiana	198
" La Italia	481
" Pe albumul unei frumoase su- " rori de caritate	517
" La unu prietinu	541
" Cântu de bachanta	565
" La ***	624
<i>B. P. Hasdeu</i> : Cranulu lui Mihaiu celu Vitézu	9
<i>Iulia</i> : Începutulu iernei	549
<i>I. Al. Lapatu</i> : Nu fiti (<i>Lapodatu</i>)	210
<i>Vasile Mihail Lazaru</i> : 28 noembre	597
" La Elena	622
<i>Emilia Lungu</i> : Sér'a	93
<i>Al. A. Macedonski</i> : Epigrame	50
" Oda la condeiful meu	166
" Legend'a ielelor	553
<i>At. M. Marienescu</i> : Stramutarea	229 230
<i>Iulia Moldoranu</i> : La morméntulu surórei mele	291
<i>C. Morariu</i> : Unu nenorocitu	69
<i>V. B. Muntelescu</i> : Ce-i amorul? (dupa Dumas)	57
<i>I. S. Paulu</i> : La ea	105
<i>Alesandru Petrinu</i> : Resignațiune	117
" Cersătoriulu	373
<i>Matilda Poni</i> : Primavér'a	99
" Cânt'o pasere în sboru	282
" Ceriu-i tristu	282
" Doru de tíera	337
" Nu potu sè cântu	369
<i>Elena Popescu</i> : Tréng'a de mirta	537
<i>Sava N. Sidmescu</i> : Calarasiul ranitu	493
<i>Silvio</i> : Esîndu din tíera	561
<i>G. V. Stefaniu</i> : De-am traitu	84 82
" Voi óre	356
" Ati fugitu	356
" Dorulu meu	429
" Numai ea	575
<i>G. Sion</i> : Crucea Roşia	181

Pagin'a.

<i>I. Silviol</i> : Ei	405
<i>Ionu Tripa</i> : Asru iubi	129
" Cântecu pentru cântecu	275
<i>B. A. Vinesiu</i> : Gândirile patriotului românu	3
" La sosirea primaverei	244
" Rug'a mea	606
<i>Iosifu Vulcanu</i> : La mórtea Catarinei Mocioni	37
" Amorulu meu	147
" La Vasile Alesandri	265
" Despartirea Basarabiei de Ro- " mânia	325

b) Autori straini.

<i>Béranger</i> : Sânt'a unire a popórelor, trad. de B. " A. Vinesiu	189
<i>Anastasiu Grün</i> : Poetul ultim, trad. de Petru " Dulfu	469
<i>Alfred de Musset</i> : Gândesce-te la mine! tradusa " de C. Th. Sergiescu	158
<i>L. Tieck</i> : Arion, trad. de A. B.	409

V.

Novele, romanuri, piese teatrale, descrieri de cale-
toria.

<i>F. Arndt</i> : Martirele libertătii italiene, de N. P. " Petrescu	192
<i>Mrs May Agnes Fleming</i> : Maritata si totusi fără " barbatu, romanu, trad. de Anastasia Tem- " pea n. Suciu	326
<i>Emilia Lungu</i> : O fóia de suvenire, novela	141
" Mehadia, impressiuni de caletoria	461
" Barbu Cobzariulu, nov.	573
<i>Xavier de Montépin</i> : Secretele Castelului, ro- " mânu, continuare si fine din anul trecut, " traducere de Iosif Holodanu	6
<i>Georgiu Traila</i> : Merulu fatalu, novela	225
<i>Iosifu Vulcanu</i> : Suveniri de caletoria :	
" La Alba-Iulia	3
" Din Alba-Iulia pâna la Zlatna	27
" Zlatna	62
" Din Zlatna pâna la Abrudu	75
" Diu'a prima în Abrudu	99
" Abrudulu luni'a	110
" A dóu'a di	123
" Detunat'a	173
" Roşia	183
" Cetatea	191
" Câmpeni	207
" Vidra	219
" Gaín'a, térgul de fete	230
" Mórtea lui Dragosiu, la délul " popei	243
" Dilele din urma în Abrud, des- " partîrea	259
" Dela Bucei pâna la Baia-de- " Crisiu	393
" Goronulu lui Horia si mormen- " tulu lui Iancu	405
" Baia-de-Crisiu si Vatia	417
" Din Baia-de-Crisiu pâna la Jo- " sasielu	429
" Monumentul lui Ionu Buteanu	441

VI.

Istoria, geologia, etnografia.

	Pagin'a.
<i>Dr. Ioan Ardeleanu</i> : Unu aventurieru pe tronul Moldovei, dupa Graciani	505
<i>I. V. Barcianu</i> : Descoperirea Africeii centrale	453
<i>S. Fl. Marianu</i> : Boii, datine si credintie populare române	435
<i>Ionu cav. de Puscariu</i> : Consideratiuni asupra timpului si spatiului	1
<i>George Sion Gherei</i> : Despre isvórele istoriei	165
<i>George Traila</i> : Afganistan	586

VII.

Viétia sociala.

<i>Dr. A. P. Alexi</i> : Dela Naseudu	498
<i>Adela</i> : Scrisórea unei urite	579
<i>Argesianulu</i> : Principele Carol la armata	227
<i>I. C. Ardeleanu</i> : Banchetul din Bucuresti in onórea dlui V. Alesandri	278
<i>I. V. Barcianu</i> : Femeile sânt ferice, (din englezese)	177
<i>I. G. Baritiu</i> : Fete beatrâne, (dupa L. Speidel)	389
<i>B.</i> : Dela Paris	186
„ Dela espositiunea universalá	261 305 317
<i>B. L. Bianu</i> : Scrisori din Bucuresti	509
<i>Emilianu</i> : Unu chipu de Craciunu	626
<i>Gaston</i> : Dela Paris	610
<i>Georgitia</i> : Junialulu-picnicu rom. din Arad	286
„ Din viétia românilor din Arad	357
„ Balulu asociatiunii in Simleu	371
„ Plecarea la resboiu	413
„ La culesulu viilor	510
<i>Gregorianu</i> : Ceface din noi amorulu	103
<i>Petru V. Grigoriu</i> : Scrisori din Iasi (Jidovii)	101
<i>Emilia Lungu</i> : Barbatii sânt fericiti, (din germanesce)	222
„ Mam'a	397
<i>Morellet (l'abbé)</i> : Pecatele conversatiunii, trad. de I. S. Paulu	329
<i>Valeriu Miclea</i> : Serbarea memoriei episcopului Vulcanu	595
<i>M.</i> : Reuniunea femeilor române din Brasiovu	633
<i>S. Popetiu</i> : O excursiune „par plaisir“	293
<i>Silviu</i> : 3/15 maiu in Viena	227
„ Din Viena	558
<i>I. S.</i> : O noua reuniune româna de cântari	633
<i>Ioanu Slaviciu</i> : Viétia publica in Români'a	525
<i>Iosifu Vulcanu</i> : Conversare cu cetitórele	119 131
„ Tiarul s'a superatu	155

	Pagin'a.
<i>Iosifu Vulcanu</i> : Pace séu resboiu	215
„ Gödöllö	239
„ Serbarea Alesandri	285
„ La spargerea dietei	299
„ Mobilisarea	311
„ Deputatulu-agentu	322
„ Activitate si passivitate	335
„ Schitie electorale	349
„ S'a topitu ghiaci'a	626

Fára nume :

Balul reuniunii femeilor române din Brasiovu	57 55
Ospeitul duplu din Berlin	83
Rusii la Bucuresti	107
Societatea „Români'a Juna“	595 618
Dame române decorate	602
Teatru românescu in Oravitia	603
Festivitaea memoriei lui Sam. Vulcanu	618
Teatru românescu in Cacova	618

VIII.

Societati de cultura.

1. Statutele reuniunii de dame române gr. or. in Fagarasiu 151
2. Siedinti'a publica literaria a Societati „Petru Maioru“, de Bocsiianulu 194
3. Societatea pentru cultura si literatur'a româna in Bucovina 337
4. Adunarea din Simleu a Asociatiunii transilvane 365
5. Program'a si convocarea adunarii din Alba-Iulia a Societati pentru fondu de teatru românu 421
6. Sesiunea Societati academice române din Bucuresti 425
7. Actele adunarii din Alba-Iulia a Societati pentru fondu de teatru românu 546 570

IX.

Felurite.

1. Activitate séu passivitate, coresp. din Sibiu 342
2. Congressulu etnograficu si dlu Urechia, corespundintia din Paris, de B. Vinesiu . . . 342
3. Cur'a cu struguri, de dr. Garoflid 465

Afara de aceste, mai multe rubrice permanente, relative la viétia sociala, literaria si artistica, din tíera si din strânetate, glume, mod'a, sciri de resboiu, ghicitóre, si alte menuntiusuri.

279290

424

BUDA-PESTA

Va esi joi'a si duminec'a.

Nr. 1.

ANUL XIV. 1878.

Pretulu pe unu anu 10 fl.
 Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
 anu 2 fl. 70 cr.
 Pentru Romani'a 2 galbeni

1 Ianuaru st. v.
 13 Ianuaru st. n.

Redact.: strad'a Havas nr. 1.

CONSIDERATIUNI A SUPRA TIMPULUI SI SPACIULUI.

Nu cu multa inainte de era presenta scriitorii aveau datin'a, d'a incepe cu enararea intemplantilor de dreptulu de la facerea lumii dupa er'a biblica.

Intregulu genu omenescu descindea de la Adam si Eva, a caror generatiune apoi prin diluviulu universalu se stinge, cu esceptiunea familiei lui Noe. Acést'a impreuna cu câte un'a séu mai multe parechi din tóte vietátile scapa in corabi'a lui Noe, si dupa scaderea apelor desbarca pe muntele Ararat, de unde apoi se latiesce pe valea Tigrulu si Eufratulu. La intelnirea acestor riuri urmatorii lui Noe, spre a se assecurá in contra asemenelor diluvie, se apuca d'a fundá societatea de assecuratiune mutua, numita „turnulu Babilonulu“ Dar din caus'a amestecării limbelor (si pót, cá si din lips'a unei legi pentru limbi si nationalitati) ei se imprasthia in tóte pàrtile pamétului, ramurindu-se in rasse si natiuni diferite, dupa descendinti'a fiilor si nepotilor lui Noe.

Fia-care natiune scia sé-si suia scar'a geneologica pàna la unulu séu altulu din nepotii si stranepotii lui Noe, enumerati in Cart. I C. 10 a facerii.

Fia-care scriitoru cautá d'a implé inter-

valele erei biblice cu intemplantile istorice, eroice si tice ale natiunii sale, si sé-si atribue vr'o calitate speciala de factoru alu lumii, fara de care acést'a ar fi intiepenit.

Unulu întrecea pe celalaltu superioru, si nici unulu nu vrea deretu. Ce li dá mai multa batăcestiunea déca de la facerea Cristu avemu d'a numerá Calvisiu 3950, dupa Peta Frenk 4182, séu dupa rabin 3761 de ani (er'a judaica), — s' strinsu de er'a bizantina ficsata de la facere pâna la Cristu?

Cronistulu, ori de care di s'ar fi tinutu, trebuiá sé îndese tóte evenimentele lum' între ca tei ere.

Nici anticii Greci si Románi, a la istori'a lor pàna si timpii eroici gici ai dieilor lor, nu se puteau er'a cea blica; si — ce e mai notabilu! — tradi-

Numai Indienii întreceau cu intuitiunea lor despre timpu pe tóte natiunile mai vechi. La ei facu patru milioane de ani o di de ale dieilor, si patru miliarde de ani facu o di de ale lui Brahma. De aci in-

BIBL. 949-1

nea despre unu diluviu universalu contemporanu lui Noe, se sustinea atâtu la Greci sub firm'a lui Deucalion, câtu si la Babiloni sub firm'a lui Xisustru etc. Asemeni traditiuni se afla si la Hindu etc. pâna si la autochtonii americani.

Centrul lumii celor betrâni erá pamântulu acoperitu cu bolt'a cerului. Sórele, lun'a si stelele circulau in giurulu pamântului de la resaritu catra apusu, cá sè faca ziua si nópte.

Anticii, începându de la Homer, Herodot, Eratastene, Strabo etc., isi imaginau pamântulu incurjuratu de Ocean. iéra Ptolomeu geografulu (sec. II) urmându pe Aristotele, care mai întâiu tienú pamântulu de rotundu, stabili sistem'a astronomica asiá numita a lui Ptolomeu, dupa care se regulá întórcerea sórelui, a lunei si a stelelor in giurulu pamântului, iéra acest'a stá neclatitu.

Acésta sistema se adoptà si de crestini, cá un'a ce parca a stá in consonantia cu st'a scriptura (fac. I. 1.) Vai de acela ce ar fi cutezatu d'a cugetá altcum!

Dar spiritulu puternicu si purure nisui-toru spre lumina si innaintare, spre perfectiune si libertate alu omului nu se putú linisci d'a remâne stationaru între betele atâtor. Restringeri dogmatice, — ci inarmat cu cifrele cele irresistibile ale sciintiei matematice, si prin aplicatu cu cunoscintiele cele reale adu-

gându-se la sistemulu fisicu, strabate peste Oceanulu emarginitu alu betrânilor, si pe prin bolt'a cea innalta a cerului numerate stele, trece departe — in spatiulu si timpulu, ce se scriu in scriptele sacre ale diver-

sec. XV) condusu de aculu mag-
ric'a, in firm'a convictiune, cá
e form'a unui globu incungiura-
n'a acestui successu imposantu
su (sec. XVI) fu celu d'ântâiu, care
torulu sau opu: „De revolutioni-
coelestium“ fondá asiá numit'a
ernicianã, cãpa care nu corpurile
ingiura pamântulu, ci acest'a însusi
ntorcându-se mai întâiu pe dupa
sa la resaritu spre apusu in decur-
u unei zi si nopti, apoi ocoladu si só-
ele in decursulu unui anu solaru etc. In daru
se revoltá întregu aparatulu popescu in con-

tra ereticilor coperniciani; adeverulu invinse in contra obscurantismului, si disciplulu lui Copernicu, betrânu Galilei, de câte ori fu scosu din carcerea popésca si constrinsu d'a abjurá doctrin'a cea noua despre miscarea pamântului, d'atâte ori reintorsu repetiá cuvintele cele superbe: „Si totusi se misca!“

Legea de gravitatiune a lui Newton (sec. XVII) descoperi causele mecanice ale miscării planetelor, si prin aceea studiulu despre natur'a corpurilor ceresci luá o directiune si unu avêntu, ce ne deschise d'olata panoram'a cea imposanta a constructiunii universului. (In privinti'a acestui studiu esculá mai întâiu Kepler cu cele trei legi ale sale, — apoi Laplace cu mecanic'a celestina, A. Humbold prin opulu seu „Cosmos“ etc.)

Pamântulu nostru celu ce erá imaginatu cá unu centru firmu alu lumii, se despupá d'odata cá unulu dintre cele mai mici planete, ce incungiura sórele si compunu la olalta sistem'a nóstra solara. Stelele cele multe, asiá numite fixe, nu sînt altu ceva, decâtu totu atâtia sori, cari cu planetele lor compunu diverse sisteme solare. Calea laptelui, ce o vedemu pe ceru, e unu complexu de nenumerate grupe solare, de cari se tine si sórele nostru cu sistemulu seu planetaru. Atari complexe solare séu cãi de lapte sînt nenumerate in universu dintre cari unele se observa pe cerulu limpede in forma de norisiori (pete nebulóse). Nebulósele aceste unele contin trupuri ceresci (stele) deja formate, altele se afla numai in stadiulu materiei gazóse, si compunu sub telescopu diferite figuri.²⁾ Cãtu de imensa e multimea stelelor, se póte deduce si de acolo, cá astronomulu Herschel sen. a observatu pe o particica mica a calei laptelui, cátu o cuprindea cerculu telescopului seu, in decursulu unui patraru de óra, nu mai putínu decâtu 116,000 de stale.

Déca considerámu, cá periferi'a sórelui nostru e cu $1\frac{1}{4}$ de milionu mai mare decâtu a pamântului, si cá unele stele fixe sînt de mili si milióne de óri mai mari decâtu este sórele nostru; déca mai luámu in vedere si aceea cá acestu sóre e de 20 milióne mile geografice departatu de globulu pamântului, si cá unele din cele mai de aprópe stele fixe din regiunea calei laptelui au de la noi o departare peste 4 bilióne de mile geografice, adeca sînt de 200,000 ori mai departe de pamântu, decâtu e

colo începe nimicirea lumii, care duréza asemenea de multu; iéra dupa aceea începe o creatiune noua etc.

²⁾ Vedi: „Die Wunder der Sternwelt“ von dr. Otto Ule, neu bearbeitet von J. H. I. Klein, Leipzig 1877.

sórele nostru; si în fine déca mai observàm
si aceea, cà radiele pornite de la sóre strabatu
pâna la pamêntu în $8\frac{1}{2}$ minute, iéra lumin'a
pornita de la un'a dintre stelele fixe, calculate de
astronomulu Herschel, are de a percurge spa-
ciulu de acolo pâna la pamêntulu nostru totu
cu acea iutiéla în decursu de 3541 ani, —
apoi cà lumin'a de la o nebulósa (péta de noru
stelara) stationara afara de raionulu calei de
lapte de pe cerulu nostru, are trebuintia de
milióne de ani pâna a sosí la noi, — va sè
dica : lumin'a ce o vedemu noi de la atari ne-
bulóse a fostu pornita catra noi înainte de
ast'a cu mai multe milióne de ani : apoi ori si
cine-si póte formá o ideia despre imensitatea
spaciului si a timpului, si se póte convinge în
speciulu si despre aceea, cà în comparatiune
cu acea imensitate a universului, er'a biblica
de 7306 de ani de la facerea lumii e unu mo-
mentu, ce dispare mai iute decâtu o clipita de
ochi, si cà globulu pamêntului nostru cuprinde
în spaciulu universalu unu punctu cu multu
mai neînsemnatu, decâtu este unu atomu de
nesipu în desiértulu Zaharei.

(Va urmá.)

Gândirile patriotului român.

Multa vreme, vreme-amara, tiér'a nóstra românesca
Parasta 'ntre hotare, lângedi neîncetatu !
Erá mai cà se dispara chiar bravur'a stramosiésca,
Chiar bravur'a stramosiésca, ce adesu a triumfatu.

Nu priviai în ori ce parte de câtu réua moliciune,
Demzitatea disparuse : dormitu-a bietulu poporu !
Numai rele se vediuura ; iéra faptele mai bune,
Iéra faptele mai bune s'ascundeau sub negrulu noru.

Me gândeam atunci cu jale si 'n grigitu scoteam sus-
pine,
Vream sè moru, sè nu vediu tiér'a, ce din sufletu am
iubitu,
Subjugata pe vecia ! Sè disparu doriám mai bine,
Sè disparu doriám mai bine, de câtu sclavu sè fiu nu-
mitu.

Se schimbará inse tóte. Dumnedieu pare c'odata
Comandá cá Români'a în picióre iér sè stea,
Sè ia armele ostentii si cá 'n vremea neuitata,
Si vá 'n vremea neuitata, în pagâni iéra-si sè dea.

Spre pazâni, copii, cu totii — dóne umbre repetara —
Umar ni Mihaiu vítézulu si a marelui Stefanu !
Pierí réa'a moliciune . . . toti Români se sculara,
Toti Români se sculara, fiii demnului Traian.

Cá 'n epocela narite, Turculu adrobitu fuse iéra !
Rahova înca odta de Români s'a cuceritu !

Cá giganti în giurulu Plevnei, toti Români se lup-
tara,
Toti Români se luptara : gloriosi au isbutitu . . .

Chiar Osman ranitu se dete ! Turcii toti gemu de tur-
bare . . .

Iér Români luptu mai falnicu, cu sperantia 'n víi-
toru !

Dumnedieu dar sè me tîe pân' l'a bombei încetare,
Pân' l'a bombei încetare . . . si-apoi fericitu sè moru.

S'audu imnulu bucuriei, imnulu sfântu de libertate,
Intonatu de-aceia carii de popóre-su admirati !
Sè salutu marirea tierii, sè salutu sfânt'a dreptate,
Sè salutu sfânt'a dreptate si pe liberii mei frati ! . . .

Paris 7/19 decembre 1877.

B. A. Vinesiu.

SCHITIE DE CALETORIA.

VI.

La Alba-Iulia.

Privita de la gara, Alba-Iulia face im-
pressiune buna. Unu orasiu situatu frumosu,
inzestratu cu biserici numeróse, încununatu
cu o „cetate“ pré interessanta, si giuru impre-
giuru panoramele cele mai pitoresci, — éta
placutulu tablou care se infatiseáza ochilor
nostru.

Si acésta impressiune ne pare si mai dul-
ce, de cumva ne revocám în memoria súveni-
rile istorice însotite de acestu orasiu.

Si care Românu este acel'a, carele în-
trându în Alba-Iulia, nu si-ar aduce a minte
de cele ce ne spune istori'a din trecutul ei ?
Cine dintre noi n'ar simti tresarindu ánim'a
sa în momentele când zaresce anticulu orasiu,
si trece pragulu seu ?

De siguru nime, nici unulu . . . càci Alba
Iulia e unu monumentu neperitoru alu gloriei
române. Infatisearea ei par' cà ne dice : „Pri-
viti, Români, la mine ! În sizulu meu s'au pe-
trecutu fapte mari, dile de marire strabuna !
Eu am conservatu amintirea timpurilor de
stralucire nationala ! Priviti la mine, aduceti-
ve a minte de stramosii vostri, si amintirea
lor sè ve inspire credintia si taría !“

Alba-Iulia e unulu din cele mai vechi
orasie ale Transilvaniei. Originea ei se reduce
în epoc'a fabulelor neguróse. Atât'a inse e
constatatu, cà pe vremea Dacilor a esistatu, si
atunc s'a numitu Tharmis. Dupa ce inse Ro-
ma cucerí câmpiile si délurile Daciei, Tharmis
se sterse si în locul seu se infintia Apulum,
dupa numele riului, care curge nu departe
de-acolo si care românesce adi se numesce

Ampoiu, ér atunce latinesce se numiá Apulus.

Despre acestu ríu a cântatu odinióra si Ovid cuvintele:

Danubisque rapax et dacicus orbe remoto
Apulus.

Ruinele vechiului Tharmis inse se vedu si astadi. A nume istoricii si archeologii ne spunu, cà ruinele cari se vedu de la Alba-Iulia pâna la Portus, sînt remastiele numitului orasiu dacicu, care se aflá in acele locuri.

Apulum, adeca Alba-Iulia, a fostu multu timpu unu orasiu de frunte alu coloniilor lui Traian, si a jucatu unu rolu mare in istori'a lor, mai alesu cà aice conducea calea in bãile cari si astadi esistu in muntii apuseni, si cari produceau unu venitu fórte mare Romei.

Dar întorcându-ne spre secolii mai apropiati de noi, care Românu nu-si aduce a minte cu mândria nationala, cà inca n'a trecut treisute de ani, când glori'a româna serbá triumfulu seu între zidurile acestui orasiu, când Mihaiu Vitezulu intrá invingatoru între murii acestei cetáti?

Si déca ne vom întorce atentiunea si mai aprópe, care Românu n'ar simti peptulu seu sângerându de durere, privindu loculu acelu, unde — inca nu este unu secolu — unu martiru alu poporului românu, Horia, a suferitu durerile robiei, si mai târdiu a fostu condamnatu la mórte atátu de barbara? . . .

De si nu ântâia-óra vedeam acuma Alba-Iulia, totusi sub impressiunea acestor mominte istorice intrai si de asta-data in ea.

In sine orasiulu este si acuma destulu de interesantu, si are viitoru, càci forméza centrulu de comunicatiune pentru mai multe parti. Români sînt majoritatea poporatiunii.

Dupa miédiadi estramu sè vedemu orasiulu. Apoi ne urcaramu in cetate. Intraramu prin pórt'a, pe unde odinióra Mihaiu Vitezulu intrá cu triumfu; imi pareá cà vedu figur'a eroului neinvinsu, calare in mijloculu vitejilor sei capitani; par cà zariám naintea mea figurile atletice a fratilor Buzesci; par cà audieam zinghenitul armelor si sunetulu trimitielor; si par cà vedeam lucirea sabielor, fêlfeitulu stindardelor, si cum totu poporulu strigá „Urra!”

Oh! ce simtire dulce erá aceea! . . .

Tóta urm'a in care calcámu erá unu suveniru nationalu, totu firulu de pravu ilu credeam sacru, si-o nalta fericire cuprinse totu internulu meu . . .

Inse de-odata, intocmai cum vine unu noru si ascunde sórele, asiá se întunecá si orisonulu meu. Amiculu care ne conducea, ne aretá in pórt'a casuli'a, in care Horia petrecú inchisu restulu dílelor sale.

Pórt'a de triumfu a lui Mihaiu Vitezulu a devenitu temniti'a lui Horia!

Simtieam unu cutremuru.

Trecui iute pragulu, cà vederea acelu locu sè nu mi apese multu timpu spiritulu, si intraramu in cetate, partea cea mai interesanta a Albei-Iulie. In garnison'a cetáti se afla multi Români, si din întemplare si noi conveniramu cu unu domnu oficiem, care avú bunetate a ne conduce.

Despre cetatea acést'a asiu puté sè scriu multu. Dar e de prisosu, càci mai anu unulu din colaboratorii nostrii s'a ocupatu pe aceste colóne cu ea. Amintescu numai, cà prospectulu din cetate e fórte frumosu in tóte partile.

Erá séra pe când ne rentórseramu in orasiu, unde publiculu se aflá adunatu in promenada. Ocuparamu si noi locu la o mésa, unde nu peste multu se aduná apoi o mica societate românesca, cu care petrecuramu pâna târdiu.

Isifu Vulcanu.

SECRETELE CASTELULUI.

— Romanu, de XAVIER de MONTÉPIN. —

(Urmare.)

— Si acuma, dupa ce m'ai ascultatú, si dupa m'ai întrebatu, — díse contess'a îndata, — totu mai credi cà sîm nebuna? Presupui cà ti-am pusu in vederea ochilor, nu realitáti, ci visurile spiritulu meu bolnavu, fantómele vane create de delirulu meu?

— Credu cà ai suferitu crudu, — respunse ju'n'a sora, — dar credu si aceea, cà Dumnedieu, in dreptatea si bunetatea sa, iti va permite sè vedi finea unei probe superióre puterilor dtale. E nópte târdia, ai trebuintia de repausulu spiritulu si alu corpulu; dormi, eu voiescu.

— Sè dormu! — repetá dn'a Rahon; — puté-voiu?

— Trebuie.

— Celu putínu potu sperá, cà nu me vei parasí? In starea de isolare înspaimântátóre in care me afiu, ne mai avédu nimica pe paméntu, nici chiar unu nume, nu potú sè contezu decátu pe dta. De cumva imi va lipsí protectiunea dtale, voiú fi perduta. Promiti-mi, cà me vei protege?

— Ah! — siópti sor'a Marta, — protectiunea unei biete servitóre a lui Dumnedieu, cà mine, putínu póte sè folosésca. Totusi iti promitu, cà voiú întrebuintiá tóte mijlócele, ce-mi va inspira cerulu, cà sè te

Lupta de cavalería la Pirgos.

ajutu. Fii dar sigura, că sîm sincera amica a dtale, si spriginesce-te pe slabiciunea mea!

— Ce vei face?

— Totu ce-mi este acuma cu putintia, va fi sè vorbescu cu directorulu de la Salpêtrière.

— In curêndu?

— Mâne.

— Oh! bunulu meu ângeru, fii binecuvântatu! Numai prin dta voiu puté scapá.

— Mântuinti'a dtale va veni de la Dumnedieu; eu nu voiu fi decâtu umilitulu instrumentu alu îndurării sale. Si acuma iti repetu, dormi; trebue sè mi. Eu voiescu.

Dn'a Rahon, într'unu estasu de recunoscintia, apucà mân'a junei surori si o apesà la buzele sale; apoi dèns'a își lasà capulu pe perina si își închise ochii. O respiratiune egala si dulce i înnaltia peptulu.

Ea dormia.

— Dómne Dumnedieule! — își dîse calugariti'a departându-se de la patu, — pe mine m'ai alesu sè îndreptu o mare nedreptate? sè oprescu îndeplinirea unei crime infame si lasie? Séu eu sîm órba, séu acésta biéta femeia nu mai e nebuna. Vocea ei are niste accente cari nu potu amagi. Ea spera în mine, Dómne Dumnedieule, cum eu speru în tine! Facati-se mila de durerile mele . . . fă cá încrederea mea sè nu se desamagésca!

In diu'a urmatóre, deminèti'a, servitorulu de odaia a directorului i anuncià, că un'a din surorile cari supraveghiéza în infirmaria cere audientia.

Directorulu stimá multu pe bunele calugaritie; numai decâtu i acordà audienti'a si grabi sè mérga în salonulu seu, unde ilu asteptá protectórea Mariei.

— Bine ai vinitu, sora, — i dîse elu. Ai sè-mi împartiescisi vr'o reclamatiune, séu sè-mi propui vr'o cerere?

— Domnule directoru, — response calugariti'a, — am vinitu sè-ti ceru unu actu de dreptate.

— Nu puteai sè te adresezi mai bine, scumpa sora. Cutezu sè dîcu, că sîm fara vanitate, omulu celu mai dreptu ce se afla pe pamêntu. De ce este vorb'a?

— De un'a din nenorocitele, cari de prezentu se afla în infirmaria.

— Si-apoi?

— Am totu cuvêntulu sè credu, că acésta nenorocita si-a recapatatu mintea. Voiu adauge, că vedu într'èns'a victim'a uqui complotu afurisitu. Nu me indoiescu, că niste inimici puternici profitara de slabirea momentana a facultatilor sale mentale spre a o închide la Salpêtrière sub unu nume care nu este alu ei.

— Oh! oh! — dîse directorulu, — acést'a ar fi fórte grozavu.

— Dar astfelu de fapte nu s'au mai întêmplatu?

— Ba întêmplatu, dar arare ori. Pe ce-ti întemeiedi presupunerile, scump'a mea sora?

— Chiar pe naratiunea sêrmanei femei, pentru care te rogu a dispune o cercetare.

— Si n'ai alte probe?

— Nu.

— Dta credi orbesce naratiunea unei nebune?

— Credu în stilulu, în accentulu seu, în acelu nu sciu ce, care nu se póte defni, dar care se ghi-

cesce, si care demonstréza pâna la evidentia, că cuvêntulu este espressionea adevêrului.

Functionarulu scóse unu suspinu.

— Se vede, că dta esti inca tinera, sora, — response elu, — si că Salpêtrière te are de putinu timpu. Inca nu scii, cum în momintele lor lucide, nebunele sînt în stare a nascoci romanuri câte odata fórte verosimile. Du-te în cele patru despartiaminte, întreba pe penzionarele nóstre, séu celu putinu ia-ti ostenél'a d'a le ascultá: si vei vedé, că nici un'a din ele nu va recunósce că e nebuna; tóte vor dîce, că sînt niste victime. Totusi nu refusu cercetarea ce o doresci atátu de multu. Cum se numesce protegiat'a dtale?

— Dèns'a e înscrisa în cartea de primire de la Salpêtrière sub numele de Ioana Saulnier; dar în realitate ea se numesce Maria contessa de Rahon.

XVI.

Cutezarea contesei.

Calugariti'a asteptá a produce în ascultarulu ei celu putinu unu efectu de mirare si îngrigire.

Ve puteti întipui mirarea ei, când dupa ce rosti numele de Ioana Saulnier si de contess'a Maria de Rahon, ea vediu pe directorulu isbucnindu într'unu risu mare, risu care durá destulu de lungu spre a dá fetiei sale largi o nuantia rosia violeta, fórte neliniscitóre dupa prândiulu unui omu sangvinicu si apoplecticu.

Acésta crisa de veselie mare se fini inse fara sè produca vr'o nenorocire, si directorulu redevenitu liniscitu, grabi sè se escuse dîcêndu:

— Scump'a mea sora, ffi indulgenta pentru acésta necuviintia fara voia; nu eram stapânu peste mine; ai bunetate a me urmá: ceea ce-ti voiu areta, imi va aperá mai bine caus'a decâta explicatiunil lungi.

Elu se scobori în cancelaria, însotitu de calugariti'a, si porunci sè i se deie registrulu anulu trecut.

Ilu frundiari câte-va secunde, apoi oprindu-si degetulu la o pagin'a, dîse:

— Cetesce, sora, si judeca èns'a-ti!

Calugariti'a neliniscita se apropià, si iéta ce gasi dèns'a la locul aretatu:

„Ioana Saulnier, de trei-dieci de ani, tieranca din Poitou, primita în spitalulu generalu la 16 decemvre 1666. Recomandata de dlu marquis de Grancey.

„Inscrisa sub numerulu 314 alu despartiemêntului alu doile.

„Platesce siese sute de livre penziune pe ana.

„Siese mii de livre sînt depuse inainte de dlu marquis de Grancey.

„Note particulare:

„Alienatiune de minte determinata prin desamagiri de vanitate si dureri de amoru; junetate educatiune; unu gentilomu i-a facutu curté, si apoi a parasitu-o.

„Lovituri din când în când de nebunia, urmate de intervaluri de idiotismu.

(Va urmá.)

S A L O N U :

Calindarul septemanei.

Dumin.	1 13	E. 33 d. R. n. bot. Talar. imprej.
Luni	2 14	s. p. Silvestru, s. m. Sergiu.
Marti	3 15	s. pr. Malachie, s. m. Gordiu.
Mercuri	4 16	adun. ss. 70 în <i>ret.</i> , c. p. Teoctist.
Joi	5 17	ss. mm. Teopempt, Teona.
Vineri	6 18	Aretarea Domnului.
Samb.	7 19	adun. pr. Ioan Botezatoriului.

Laurii armatei române.

Marele duce Nicolae a adresatu principelui Carol o epistolă cu datulu „Bogot 12/24 dec.“, în care dice : *Operatiunile armatei russo-române în contra Plevnei încununându-se de unu deplinu si stralucitu succesu, trupele ce se aflau puse sub comand'a Altetiei Vostre vor primi alte destinatiuni . . . Stralucirile isbandi obtinute la Plevna, sunt datorite în mare parte cooperatiunii vitejei armate române, precum si impulsunii ce trupele aliate primiau de la comandantul lor immediatu, a carui activitate, vitejia si devotamentu la dator'ia sa de oșteanu, ele le imitau. Am de o deosebita placere a esprimá Altetiei Vostre aceste simtieminte.“*

Printr'unu ordinu de di, adresatu catra „vitejii osteni ai Rusiei si ai Romaniei, marele duce Nicolae, anunciându că Tiarulu i-a conferitu insemnele sfinului St. George cl. I, dice : „Nu mie, dar voue dătorescu acésta suprema distinctiune militara ; ea ve va servi de marturia, că voi sânteti vitejii vitejilor. Ve multumescu, eroilor ; ve multumescu pentru totu ce ati facutu.“

Totu marele duce Nicolae a datu si unu ordiau de di pe trupele armatei active. Din acest'a scótemu urmatóarele : „Tint'a corpului de impressurare a Plevnei fiindu atinsa, acestu corpu va fi disolvatu . . . Prescriindu disolvarea corpului în cestiune, credu de a mea dator'ia a esprimá sincer'a mea gratitudine siefului seu, Altetiei Sale serenissime, principelui Carol alu României, care de la 17/29 augustu a comandatu trupele aliate ce la începutu formau armat'a de vestu, ier mai pe urma corpu de impressurare . . . Esprimu sincer'a mea recunoscintia comandantului trupelor române ale corpului de impressurare, generalului Cernat, care a sciutu a face sê petrunđa spiritulu militaru în trupe ce pentru prim'a-óra luau parte la lupte, care a sciutu a le resboi la tóte ostenelile vietii militare în împregiurările cele mai grele ; care a sciutu a împlini pâna 'n capetu întrég'a sarcina ce i se încredintiasc.“

Generalulu Todleben în o convorbire cu unu corespondinte, dîse : „Oficierii români sânt fôrte bravi, zelosi si prompti în esecutarea ordinului ce li se dă. Soldatii înca au lucratu cu activitate neobosita la ridicarea de fortificatii, saparea de gropi si transiee, si nu o mica parte din liniile mele de fortificatiuni sânt lucrate numai de Români.“

Decoratiunea ce împeratulu Germaniei a transmisu principelui Carol este „Pour le mérite.“ Telegram'a prin care împeratulu i anunciá acésta distinc-

tiune se încheiá prin aceste cuvinte : „Tu scii câta valóre are acésta decoratiune.“

Osman pasia, care dupa capitularea sa a vorbitu mai întâiu cu colonelii Vladescu si Cerchezu, cari au primitu si capitularea, a dîsu acestora : „Românii sânt în adeveru unu poporu micu, dar plinu de vitejia.“

Ce dîcu dînuarele ! Dusmanulu Românilor, „Neue freie Presse“ scriindu despre caderea Plevnei, dice : „Când de la Plevna le strigá Osman pasia Rusilor unu puternicu „stai!“ atunci se aretà întrég'a slabanogire si neputintia a statului si armatei Rusiei. Rusii, cari pâna 'n momentele acele au fostu refusatu cu multa si mare sumet'ia cooperarea Românilor, au trebaitu sê apeleze la ajutorulu Dorobantilor, pâna atunci desconsiderati, déca nu voiau sê se reîntórca acoperiti de rusine si ocara peste Dunare.“ — „Memorial Diplomatique“ scrie : „Românii au contribuítu fôrte multu la stralucit'a lupta, care a adusu luarea Plevnei. S'ar puté chiar dice, că într'unu momentu criticu ei au scapatu situatiunea acelei dile, căci Osman pasia reusise a strabate pâna în reduțele russe, si pôte că ar fi pututu trece, de cumva bateriele române n'aru fi deschisu a supra lui unu focu ucidiatoru, si nu l'aru fi silitu a depune armele. Românii au pusu mân'a pe multe tunuri, si 7000 prinso-nieri, ei fure cei d'ântâiu cari întrara în Plevna.“

Unu juristu slavu, dlu Bogisich, scrie din Paris — precum cetimu în „Români'a Libera“ — unui amicu din Bucuresci, aceste : „Admiru vitej'ia trupelor românesci, căci ele au facutu în adeveru minuni, ce nimeni nu ar fi pututu crede mai dinainte despre o armata tinera. Aici asemenea tóta lumea i face mari laude. Acum Românii potu sê dîca, ceea ce diceau Grecii în resboiulu lor de independentia : Dupa Missolonghi nu mai avemu trebuintia sê cautâmu diplómele nóstre de nobletia la Maraton.“

R e s b o i u l u .

Rusii au intratu în Sofia. Acest'a e evenimentulu celu mai mare alu dilelor trecute. Dupa caderea Plevnei, armat'a de impressurare s'a desfacutu, trupele române mai tóte s'a îndreptatu a supra Vidinului, — ér trupele russe, sub comand'a generalului Gurko înaintara spre Sofia. Dupa lupta de optu zile cu muntii, gerulu, vijeliile si cu tóte elementele, la 31 dec. elu trecu Balcanii. Espeditiunea acésta se pôte însirá între cele mai cumplite din câte a însemnatu istor'ia. Mai bine de 50 soldati înghiatiara, si câte-va sute se bolnavira de frigu. Turcii se retraseră mai pretotindene, si astfelu rusii întrara la câte-va zile în Sofia, unde celu putinu vor avé bunu cvartiru de iérna.

Trupele sêrbe s'au intrunitu cu cele russe, si fara multa resistintia ocupara câte-va puncte strategice. Numai la Piroto urmâ o lupta mai mare, unde se dice că au cădiutu 1000 de turci si 700 de sêrbi.

Sêrbiu, pe cari si acuma i ustura pelea din baitai'a mîncata în anulu trecut, si cari pâna ce Rusii cu ajutorulu Românilor nu cucerira Plevna, nu cute-

zara se între în lupta cu Turci'a : acuma cuprin-diându câte-va positiuni neapertate, s'au pomenitu că si ei sânt ómeni viteji. În urmarea acesteia ministru de esterne alu Serbiei, dlu Risticu a adressatu dlui Cogalniceanu o nota telegrafica, întrebându-lu că cu ce scopu mergu ostirile române a supra Vidinului? Dlu Cogalniceanu a respunsu, că Vidinulu a fostu din începutu obiectulu operatiunilor militare române; ér în câtu privesce intentiunile ce preocupu pe dlu Risticu, s'a respunsu, că nu stă nici în puterea ministrului român, nici în competinti'a ministrului sêrbu a schimbá chart'a Turciei. Not'a sêrbésca a produsu la Bucuresci, si în tóta lumea, ilaritate generala.

Scirile mai nóue anuncia, că în câte-va zile are sè se încheie unu armistitiu de 4—6 septemâni între Russi'a si Turci'a. Acést'a din urma a declarat, că va recunósce independinti'a României, doresce însè că statulu român se devina neutralu.

Literatura.

În fruntea nrului presinte începemu sè publicâmu unu sru de articoli, cari de siguru vor causá multa placere cetitorilor nostri, iubitori de lecture instructive. Autorulu lor e unulu din ilustrii barbati ai nostri, *dlu Ioanu cav. de Puscariu*, jude la tribunalulu supremu si membru onoraru alu Societâti academice române, care de altmîntre nu este unu nou colaboratoru alu nostru, căci — de si sub pseudonimu — si în anii trecuti ne-a onoratu fói'a cu o lucrare istorica si anume cu: „Popórele Daciei înainte de colonisarea româna.“

„Telegrafulu Român“ de la anulu nou va esí de trei ori pe septemâna, totu cu pretiulu de pâñ' acuma, inse fara adausulu „Foiórei“ bine redactate, care se va contopí în colónele diuarului ênsusi. Salutamu cu bucuría acestu progressu!

T e a t r u.

În teatrulu nationalu din Bucuresci s'a datu o representatiune de gala în onórea fericitei rentórceri în tíera a Domnitorului. S'a jucatu piesele „Visulu Dochiei“ si „Od'a la Elisa.“ Domnulu si Dómn'a au fostu de fatia, si unu publicu numerosu, în care si consululu russescu cu totu personalulu seu. Cam la fine, când Dochia se adresséza de-a dreptulu catra Domnitoru, multiamindu-i pentru cele facute si dîcêndu: „Dà-ne o România mare si independinte si cá vechiulu trunchiu latinu sè 'ntindea din nou ramurele sale“, — totu publiculu s'a sculat în picióre, întorcêndu-se catra Domnitorulu si aplaudându-lu cu entuziasmu. Dupa cadêrea cortinei Maríile Lor au chiamatu pe autorii pieselor în logia, si i-au felicitatu la frumósele lor inspiratiuni.

Ce e nou ?

Dómn'a României decorata. Imperatés'a Rusiei a tramisu Dómnèi Românilor, dimpreuna cu o scrissóre fôrte magulítóre, ordinulu St. Ecaterina. Imperatulú cá si imperatés'a au doritu cá acésta înalta distinctiune sè sosésca la Dómn'a în diu'a de

17/29 decemvre, aniversar'a nascerii Mariei Sale. Domnitorulu si Dómn'a se aflau la barac'a ranitorilor la Cotroceni si chiar acolo a sositu curierulu de la St. Petersburg, însarcinatu a predá Mariei Sale Dómnèi însemnele ordinului.

Rentórcerea Domnitorului Carol la Bucuresci s'au serbatu si la 18/30 dec. La órele 1 si jumetate Domnulu si Dómn'a, încungiurati de ministrii si de cas'a civila si militara, au primitu felicitârele osebitelor corpuri si autoritati ale statului. Dlu Al. Cretiescu, presiedinte alu înnaltei curti de cassatiune si de justitia, au salutatu în fati'a tronului pe Domnulu si pe Dómn'a; dlu E. Gradisteanu, presidentulu înnaltei curti de compturi, dlu I. Zalomit rectorulu universitatii din Bucuresci, în numele întregului corpu professoralu, dlu Leon Emclide presidentulu consiliului judetianu de Roman, adressara Domnitorului asemeni cuvêntâri de felicitare. Domnulu multiamí prin unu discursu lungu tuturor; apoi, avêndu pe Dómn'a la bratiu, se pogorí de pe troau, si trecêndu pe dinaintea fia-carui corpu, primí felicitârele particulare ale fia-carui, adressându cuvintele cele mai afabile.

Domnitorulu României a seversítu de curêndu unu frumosu actu de pietate. A nume rentorcêndu-se de la Plevna, la statiunea Golesci oprí trenulu, si se coborí dimpreuna cu tóta suit'a sa, apoi mersera toti la mormêntulu marelui patriotu Nicolae Golescu, îngropatu în diu'a precedenta, si acolo principele Carol depuse o cununa pe noulu mormêntu; pe când episcopulu Ghenadie a disu o rugaciune scurta.

Regele Victor Emanuil a repausatu la Roma în 9 dec. în etate de 57 ani. Fiulu seu celu mai mare Umberto fu proclamatu rege.

Suvenirea mortiloru.

Nicolae Popescu, talentatulu nostru pictoru a repausatu în Lugosiu la 29 dec. Prin mórtea lui pictur'a româna îmbraca doliu, căci dênsulu a fostu nu numai unu artistu escelinte, dar totu-odata singurulu artistu pe care l'amu avutu în partile banatice. Nascutu în comun'a Zorlentiulu-mare în comitatulu Carasiu, tinerulu Popescu a datu de curêndu probe de unu adeveratu talentu pitorescu; apoi a venitu la Pesta, de aice s'a dusu la Viena, de unde cu generosulu ajutoru alu ilustrei familie Mocioniane a mersu la Roma, cá sè-si completeze studiile. Acolo s'a si însoratu. La începutu petrecea êrn'a la Roma, vér'a prin Banatu zugravindu bisericí; în urma însè remase în continuu aice, unde multe bisericí vor conservá numele seu. Elu a muritu în etate de 42 ani, lasându în doliu o socia iubítóre si doi copii. Fia-i tierin'a usióra!

Post'a Redactiunii.

Paris. Amu primitu corespundinti'a. E pré multa política în ea. Scrieti-ne despre espositiune, literatura, arti. De acéste — cu multiamita.

Golesci. A sositu târdíu pentru noi. De alta-data ne rugâmu mai iute si mai pe scurtu. Fara frase, numai faptulu.

Mirele si mirés'a. Durere, nici de asta-data nu putem sè-ti facemu placere. Cea mai mica însè e reesita, si i vom face locu acusi. Pros'a va aparé în „Siedietóre.“